Sessieverzoek GroenLinks Haarlemmermeer inzake mantelzorg

Tijdens het begrotingsdebat op 2 november 2017 ontving GroenLinks voldoende steun voor een sessie over mantelzorg. Hierbij ontvangt u een nadere onderbouwing van dit sessieverzoek.

Achtergrond

Directe aanleiding voor dit sessieverzoek zijn diverse recente onderzoeken naar mantelzorg waaruit duidelijk wordt dat veel mantelzorgers zich overbelast voelen, en dat dat aantal in absolute zin ook stijgt.

In november 2016 berichtte het CBS dat maar liefst één op de zeven mantelzorgers zichzelf zwaar overbelast vindt, een percentage dat gelijk is aan de uitkomsten van een eerder onderzoek van het CBS in 2013. Maar: ging het in 2013 nog om ruim 1,5 miljoen personen die mantelzorg verleenden, in 2015 was dat aantal opgelopen tot bijna 2 miljoen. Het aantal mantelzorgers stijgt en daarmee stijgt ook het absolute aantal mantelzorgers dat zich zwaar belast voelt.

In de Transformeermonitor van de gemeente Haarlemmermeer over het jaar 2016 wordt ook ingezoomd op mantelzorg. Uit onderzoek van de gemeente blijkt dat in Haarlemmermeer 11 procent van de mensen mantelzorg verricht, dit komt neer op zo'n 12.000 personen. In 2016 voelde 9 procent van die mantelzorgers zich overbelast, percentages die ver liggen onder dat wat landelijk wordt gerapporteerd. Desalnietemin gaat het hierbij om zo'n 1100 personen die zich overbelast voelen door hun mantelzorgtaken.

De inzet van het college voor het sociaal domein is om in te zetten op de 'transformatie van zwaar naar licht'. De bedoeling is, blijkens onder andere de meest recente Transformeermonitor, dat inwoners eerder, sneller, meer in de buurt en met lichtere vormen van zorg ondersteund worden, zodat zij minder een beroep moeten doen op zwaardere zorg. Dit zou zowel onze inwoners als ook de gerelateerde kosten ten goede komen.

Doel sessie

De hoofdvraag waarover GroenLinks met het college en met de gemeenteraad in debat wil, is in hoeverre de 'transformatie van zwaar naar licht' mantelzorgers, en via hen ook zorgvragers, ten goede komt, en in hoeverre de situatie waarin zoveel inwoners zich overbelast voelen wenselijk is, en moreel en praktisch houdbaar is. GroenLinks wil graag in gesprek over de wijze waarop de gemeente mantelzorgers kan beter ondersteunen in hun taken.

Schriftelijke vragen

GroenLinks wil voorafgaand aan de sessie graag schriftelijk antwoord op de volgende informatieve vragen over mantelzorg.

1. Welke definitie hanteert de gemeente om te bepalen of iemand mantelzorger is?

2. Mantelzorgers kunnen zich inschrijven bij ‘Mantelzorg en meer’.
    a. Heeft de gemeente Haarlemmermeer ook zelf een bestand van mantelzorgers?
    b. Heeft de gemeente ook een overzicht van mensen die mantelzorgers zijn voor iemand die onder de Wet langdurige zorg (Wlz) vallen? Idem voor mensen die onder de GGZ vallen? Zo ja, zijn deze personen dan ook ‘meegenomen’ in de cijfers in de Transformeermonitor?
3. Kunt u verklaren waarom het percentage mantelzorgers dat zich overbelast voelt in Haarlemmermeer lager zou zijn dan het landelijke percentage?
4. Heeft de gemeente onderzoek gedaan naar de redenen waarom mantelzorgers zich overbelast voelen? Zo ja, wat zijn de uitkomsten van dat onderzoek? Zo nee, bent u van plan dit te onderzoeken?
5. Wordt er bij het voeren van een keukentafelgesprek standaard geïnformeerd naar mantelzorgers ? Zo ja, met welke bedoeling wordt daarnaar gevraagd?
6. Wordt de belasting en de belastbaarheid van individuele mantelzorgers periodiek gemonitord?
7. Wordt periodiek gemonitord of mantelzorgers zélf nog kunnen participeren aan de samenleving?
8. Heeft de gemeente inzicht in de hoeveelheid tijd die mantelzorgers kwijt zijn aan het regelen van de zorg?
9. Is het voor mantelzorgers mogelijk om voor henzelf een beroep te doen op zorg en ondersteuning, anders dan op datgene wat ‘Mantelzorg en meer’ aanbiedt? Kunnen mantelzorgers bijvoorbeeld zelf een aanvraag indienen voor hulp bij het huishouden?
10. Op welke wijze wordt voorzien in respijtzorg? Graag ontvangt onze fractie een overzicht van respijtvoorzieningen en het gebruik daarvan.
11. Heeft de gemeente Haarlemmermeer zelf voor haar werknemers mantelzorgbeleid ontwikkeld?
    a. Zo ja, dan ontvangt GroenLinks graag inzage in dit beleid. Zo nee, waarom niet?
    b. Is bekend hoeveel mensen binnen de gemeentelijke organisatie mantelzorger zijn?
    c. Is er binnen de gemeentelijke organisatie oog voor de mogelijke overbelasting van werknemers door mantelzorgtaken?

Met vriendelijke groeten,

namens de fractie van GroenLinks Haarlemmermeer,

Maaike Ballieux